

**REGULAMIN**  
**Sądu Polubownego przy Pomorskiej Okręgowej Izbie Architektów**  
**Rzeczypospolitej Polskiej**

Załącznik do Uchwały nr 9  
XVIII Sprawozdawczego Zjazdu Pomorskiej Okręgowej Izby Architektów RP,  
z dnia 19.03.2025 r.

**Rozdział I. Zasady ogólne i właściwość Sądu**

**§ 1**  
**Sąd Polubowny**

1. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Pomorskiej Okręgowej Izby Architektów - zwany dalej „Sądem Polubownym” lub „Sądem” jest właściwy do polubownego rozstrzygnięcia każdego sporu między członkami Izby oraz między członkami Izby a innymi podmiotami, jeżeli spór jest związany z wykonywaniem samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie, a strony wyraziły pisemną zgodę na poddanie jego kognicji sprawy, która powstała lub może powstać między nimi w związku z określonym umownym lub pozaumownym stosunkiem prawnym.
2. Sąd Polubowny jest stałym sądem polubownym w rozumieniu przepisów Kodeksu postępowania cywilnego.
3. Siedziba Sądu znajduje się w miejscu każdorazowej siedziby Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Pomorskiej Okręgowej Izby Architektów RP.
4. Sąd używa pieczęci okrągłej Pomorskiej Okręgowej Izby Architektów RP.
5. Czynności kancelaryjne i obsługę administracyjną Sądu Polubownego wykonuje Biuro Pomorskiej Okręgowej Izby Architektów RP, stanowiąc Sekretariat Sądu Polubownego.
6. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym Regulaminie przepisy Kodeksu postępowania cywilnego, w szczególności przepisy o sądach polubownych stosuje się odpowiednio.

**§ 2**  
**Kognicja Sądu**

1. Sąd Polubowny rozstrzyga spory, w których:
  - a) strony w umowie poddały rozstrzygnięciu Sądu spory, które powstały lub mogą powstać między nimi w związku z określonym stosunkiem prawnym;
  - b) strona pozwana, której został doręczony pozew wraz z wnioskiem powoda o poddanie sporu pod rozstrzygnięcie Sądu Polubownego, wyraziła na piśmie na to zgodę.
2. Sąd Polubowny prowadzi również postępowania pojednawcze na podstawie:
  - a) wniosku o przeprowadzenie postępowania zmierzającego do ugodowego zakończenia sporu,
  - b) umowy o mediację,
  - c) postanowienia sądu powszechnego kierującego strony do mediacji.
3. Pod rozstrzygnięcie Sądu strony mogą poddać wszelkie spory związane z wykonywaniem samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie.

**§ 3**  
**Zapis na sąd polubowny**

1. Poddanie sporu pod rozstrzygnięcie Sądu Polubownego wymaga umowy stron, w której należy wskazać przedmiot sporu lub stosunek prawny, z którego spór wyniknął lub może wyniknąć (zapis na sąd polubowny).

2. Zapis na sąd polubowny może wskazywać stały sąd polubowny jako właściwy do rozstrzygnięcia sporu. Jeżeli strony nie postanowiły inaczej, wiąże je regulamin stałego sądu polubownego obowiązujący w dacie wniesienia pozwu.
3. Zapis na sąd polubowny powinien być sporządzony na piśmie i podpisany przez obie strony, ale może on być zamieszczony w wymienionych między stronami pismach lub oświadczeniach złożonych za pomocą środków porozumiewania się na odległość, które pozwalają utrwalić ich treść. Zapis na sąd polubowny obejmujący spory z zakresu prawa pracy oraz spory wynikające z umów, których stroną jest konsument - może być sporządzony tylko po powstaniu sporu i wymaga zachowania formy pisemnej.
4. Zapis może zawierać wskazanie arbitrów (i ewentualnie arbitrów zapasowych), liczbę arbitrów i sposób ich powołania.
5. Przykładowa treść zapisu na sąd polubowny to:  
*„Wszelkie spory wynikające z niniejszej umowy lub mogące powstać w związku z nią będą rozstrzygane przez Sąd Polubowny przy Pomorskiej Okręgowej Izbie Architektów Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z Regulaminem tego Sądu obowiązującym w dacie wniesienia pozwu.”*
6. Dopóki strony obowiązują umowa o zapis na sąd polubowny, nie można żądać rozpoznania sporu przez sąd powszechny. W sprawie zawisłej przed sądem strony mogą jednak poddać spór pod rozstrzygnięcie Sądu Polubownego aż do momentu prawomocnego rozstrzygnięcia sprawy przez sąd na zasadach określonych w Kodeksie Postępowania Cywilnego.

#### **§ 4** **Właściwość sądu**

1. O właściwości Sądu oraz istnieniu, ważności, skuteczności, wykonalności oraz zakresie zapisu na sąd polubowny rozstrzyga wyłącznie Skład Orzekający, a umowy o mediację – wyłącznie mediator.
2. Sąd Polubowny może odmówić przyjęcia do rozpoznania sprawy objętej zapisem na sąd polubowny z ważnych przyczyn. O odmowie przyjęcia sprawy do rozpoznania orzeka Prezydium Sądu Polubownego.
3. Jeżeli strona powodowa w pozwie wniosła o zwrócenie się do pozwanego o poddanie się właściwości Sądu Polubownego, Sekretarz Sądu Polubownego zwraca się do pozwanego o pisemne poddanie się, w określonym terminie, właściwości Sądu. W razie braku pisemnej zgody pozwanego na poddanie się właściwości Sądu, Sekretarz Sądu Polubownego zwraca pozew. Pozew taki nie wywołuje żadnych skutków prawnych. W razie poddania się właściwości Sądu, Sekretarz Sądu Polubownego powiadomi o tym stronę powodową oraz podejmie dalsze czynności w sprawie przewidziane niniejszym Regulaminem.

#### **§ 5** **Zarzut braku właściwości Sądu Polubownego**

1. Zarzut braku właściwości Sądu Polubownego może być podniesiony nie później niż w odpowiedzi na pozew lub w innym terminie określonym przez strony, chyba że przed upływem terminu strona nie знаła i przy dołożeniu należytej staranności nie mogła poznać podstawy takiego zarzutu albo jego podstawa powstała dopiero po upływie tego terminu. W obu wypadkach Sąd Polubowny może rozpoznać zarzut podniesiony po terminie, jeżeli uzna opóźnienie za usprawiedliwione.
2. Wyznaczenie arbitra przez stronę lub uczestniczenie strony w jego wyznaczeniu nie pozbawia jej prawa do podniesienia zarzutu braku właściwości Sądu Polubownego. Zarzut, że zgłoszone w toku postępowania żądanie strony przeciwnej wykracza poza zakres zapisu na sąd polubowny, powinien być podniesiony niezwłocznie po zgłoszeniu takiego żądania. Sąd Polubowny może rozpoznać zarzut podniesiony po tym terminie, jeżeli uzna opóźnienie za usprawiedliwione.
3. O zarzucie braku właściwości Sąd Polubowny może orzec w odrębnym postanowieniu. Jeżeli Sąd Polubowny takim postanowieniem oddali zarzut, każda ze stron może

w terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia jej tego postanowienia wystąpić do sądu powszechnego o rozstrzygnięcie. Wszczęcie postępowania przed sądem powszechnym nie wstrzymuje rozpoznania sprawy przez Sąd Polubowny.

4. W razie uwzględnienia zarzutu braku właściwości Sądu lub w razie odmowy przyjęcia sprawy do rozpoznania przez Sąd, pozew podlega odrzuceniu na rozprawie lub na posiedzeniu niejawnym.

## **Rozdział II. Zasady ogólne postępowania przed Sądem**

### **§ 6**

#### **Sposób procedowania**

1. Sąd Polubowny orzeka tylko w jednej instancji.
2. W sprawach, w których zawarcie ugody jest dopuszczalne, Skład Orzekający powinien w każdym stadium postępowania dążyć do ich ugodowego załatwienia.
3. Strony są traktowane równoprawnie.
4. Każda strona ma prawo do wysłuchania i przedstawienia swoich twierdzeń oraz dowodów na ich poparcie.
5. Jeżeli przepis Kodeksu postępowania cywilnego nie stanowi inaczej, strony mogą uzgodnić zasady i sposób postępowania przed Sądem Polubownym. W braku takiego uzgodnienia, zastosowanie znajdzie niniejszy Regulamin oraz bezwzględnie obowiązujące przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu przed sądem polubownym.
6. Sąd Polubowny nie jest związany przepisami o postępowaniu przed sądami powszechnymi.
7. Strona może powołać pełnomocnika. Pełnomocnikiem strony może być adwokat, radca prawny, rzecznik patentowy oraz członek Izby Architektów Rzeczypospolitej Polskiej.

### **§ 7**

#### **Podstawa materialna rozstrzygnięcia**

Sąd rozstrzyga spór według prawa materialnego właściwego dla danego stosunku oraz według podstawowych zasad porządku prawnego Rzeczypospolitej Polskiej. W każdym jednak wypadku Skład Orzekający bierze pod uwagę postanowienia umowy oraz panujące zwyczaje mające zastosowanie do danego stosunku prawnego.

### **§ 8**

#### **Miejsce i język postępowania**

1. Jeżeli strony nie uzgodniły inaczej, Sąd Polubowny niezależnie od ustalonego miejsca postępowania może wyznaczyć posiedzenie w każdym miejscu, jakie uzna za stosowne dla odbycia narady arbitrów albo dla przeprowadzenia dowodów.
2. Językiem postępowania jest język polski, jednakże strony mogą uzgodnić język lub języki, w których będzie prowadzone postępowanie. Ustalony niniejszym Regulaminem lub decyzją stron język postępowania ma zastosowanie do wszystkich oświadczeń pisemnych stron, rozprawy oraz orzeczeń i zawiadomień sądu polubownego.
3. Sąd Polubowny może zarządzić, aby do każdego dokumentu było dołączone jego tłumaczenie na język lub języki uzgodnione przez strony lub określone w niniejszym Regulaminie,
4. Superarbitr powołuje osobę biegłą w tłumaczeniu do całego postępowania lub jego części, jeśli prowadzone jest ono w języku innym niż polski. Powołanie biegłego tłumacza superarbitr może uzależnić od złożenia przez stronę lub strony zaliczki na koszt tłumaczeń.

5. Jeżeli językiem postępowania jest język inny niż polski, protokoły rozprawy oraz pisma składane przez strony lub sformułowane przez Skład Orzekający tłumaczone są na język polski przez tłumacza zaakceptowanego przez Skład Orzekający.
6. Koszty uczestnictwa tłumacza na rozprawie oraz tłumaczenia dokumentów ponoszą strony według zasad określonych przez Skład Orzekający.

## **§ 9**

### **Doręczenia w postępowaniu**

1. Jeżeli strony nie postanowiły inaczej, pisma w postępowaniu doręcza się stronie, a gdy strona ustanowiła pełnomocnika – temu pełnomocnikowi. Jeśli strona ustanowiła więcej, niż jednego pełnomocnika, doręczeń dokonuje się tylko na ręce jednego z nich.
2. Pisma skierowane od stron do Sądu Polubownego doręcza się bezpośrednio do sekretariatu Sądu lub listem poleconym nadanym w polskiej placówce operatora świadczącego pocztowe usługi powszechne na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo w zagranicznej placówce pocztowej operatora świadczącego pocztowe usługi powszechne na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej. Za termin wniesienia pisma uznaje się termin doręczenia bezpośredniego w sekretariacie Sądu lub termin nadania listu poleconego, o którym mowa w zdaniu poprzednim.
3. Jeżeli strony nie postanowiły inaczej, każde pismo w postępowaniu uważa się za doręczone, jeżeli zostało wręczone adresatowi osobiście lub osobie upoważnionej przez adresata do odbierania korespondencji albo zostało doręczone do jego siedziby lub miejsca stałego pobytu lub na wskazany przez niego adres dla doręczeń. W przypadku nieodebrania prawidłowo nadanej przesyłki uważa się, że doręczenie nastąpiło w ostatnim dniu okresu, w którym przesyłka mogła zostać odebrana przez adresata.
4. Jeżeli adresat jest przedsiębiorcą lub innym podmiotem wpisanym do właściwego rejestru sądowego albo innego publicznego rejestru, każde pismo i zawiadomienie pisemne uważa się za doręczone, gdy zostało odebrane pod adresem wskazanym w rejestrze, chyba że strona podała w postępowaniu przed Sądem lub w treści zapisu na sąd polubowny inny adres do doręczeń. W przypadku nieodebrania prawidłowo nadanej przesyłki uważa się, że doręczenie nastąpiło w ostatnim dniu okresu, w którym przesyłka mogła zostać odebrana przez adresata.
5. Strony są zobowiązane zawiadamiać Sąd Polubowny o każdej zmianie adresu do doręczeń. Niedopełnienie tego obowiązku będzie skutkowało kierowaniem korespondencji na ostatni znany Sądowi adres do doręczeń ze skutkiem doręczenia.
6. Sąd Polubowny doręcza stronom pisma listem poleconym za zwrotnym potwierdzeniem odbioru. Za zgodą strony Sąd może doręczać jej pisma również w inny uzgodniony sposób.

## **§ 10**

### **Klauzula poufności**

1. Postępowanie przed Sądem Polubownym oraz postępowanie pojednawcze (mediacja) są niejawne.
2. Wszystkich uczestników postępowania przed Sądem obowiązuje zasada poufności, z uwzględnieniem zakresu, w jakim strony zasadę tę uzgodniły w umowie lub zgodnych oświadczeniach złożonych Sądowi na piśmie lub do protokołu rozprawy. Strony mogą uzgodnić, że sam fakt wszczęcia postępowania jest okolicznością poufną.
3. W postępowaniu polubownym skład orzekający, protokolant, Przewodniczący Sądu oraz wszystkie osoby wykonujące w danej sprawie czynności przez niego zlecone są związane zasadą poufności.

## **§ 11**

### **Odpowiedzialność i należyta staranność**

1. Arbitr, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Pomorskiej Okręgowej Izby Architektów RP i jego członkowie, Pomorska Okręgowa Izba Architektów RP i jej pracownicy nie ponoszą odpowiedzialności za szkody powstałe w wyniku działań lub zaniechań związanych z toczącym się postępowaniem polubownym lub mediacją.
2. Powyższe ograniczenie nie dotyczy przypadku wyrządzenia szkody z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa.
3. We wszelkich sprawach nieuregulowanych w Regulaminie, Sąd Polubowny działa z należyłą starannością, aby wydane orzeczenie było wykonalne w rozumieniu odpowiednich przepisów dotyczących uznawania i stwierdzania wykonalności wyroków sądów polubownych.
4. W szczególności Sąd zobowiązany jest do:
  - a) zachowania trybu postępowania ustalonego przez strony lub w braku takiego ustalenia - zgodnego z niniejszym Regulaminem,
  - b) przestrzegania przepisów Regulaminu dotyczących składu sądu, głosowania, wyłączenia arbitra i dotyczących wyroku,
  - c) rozstrzygania o żądaniach stron w sposób zrozumiały i niezawierający sprzeczności oraz nieuchybiający praworządności lub zasadom współżycia społecznego.

## **Rozdział III. Organy Sądu Polubownego, Arbitrzy i Mediatorzy**

### **§ 12**

#### **Organy Sądu Polubownego oraz Listy Arbitrów i Mediatorów**

1. Organem wykonawczym Sądu Polubownego jest Prezydium Sądu, w skład którego wchodzi: Prezes Sądu Polubownego, trzech Wiceprezesów oraz Sekretarz Sądu Polubownego. Każdorazowo funkcję organów Sądu Polubownego pełnią odpowiednio: Przewodniczący Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Pomorskiej Okręgowej Izby Architektów RP, Trzech Wiceprzewodniczących Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Pomorskiej Okręgowej Izby Architektów RP oraz Sekretarz Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Pomorskiej Okręgowej Izby Architektów RP.
2. Wiceprezes Sądu Polubownego wykonuje czynności Prezesa Sądu Polubownego na podstawie upoważnień szczególnych do dokonania określonych czynności lub upoważnienia ogólnego do wykonywania obowiązków Prezesa przy rozpatrywaniu określonych spraw.
3. Prezydium Sądu Polubownego prowadzi listę arbitrów oraz mediatorów Sądu Polubownego, zwane dalej „Listą Arbitrów” oraz „Listą Mediatorów”, na które mogą być wpisane osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje do wykonywania funkcji arbitra lub mediatora.
4. O wpisie na Listę Arbitrów lub Listę Mediatorów oraz o skreśleniu z listy arbitrów lub mediatorów postanawia Prezydium Sądu Polubownego, na wniosek Prezesa Sądu Polubownego lub Wiceprezesa w przypadku zastępstwa.
5. Na Listę Arbitrów oraz Listę Mediatorów wpisani mogą być tylko członkowie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Pomorskiej Okręgowej Izby Architektów i pod warunkiem wyrażenia przez nich zgody.

### **§ 13**

#### **Wybór arbitra**

1. Arbitrem może być tylko członek Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Pomorskiej Okręgowej Izby Architektów RP.
2. Strony mogą w umowie określić liczbę sędziów sądu polubownego (arbitrów). W braku

takiego określenia powołuje się Skład Orzekający w składzie trzech arbitrów, z zastrzeżeniem § 16 ust. 4.

3. Jeżeli z powództwem występują albo pozwano dwie lub więcej osób, powołują one arbitra jednomyślnie, chyba że zapis na Sąd Polubowny stanowi inaczej.
4. Postanowienia umowy przyznające jednej ze stron więcej uprawnień przy powołaniu Sądu Polubownego są bezskuteczne.
5. Strony mogą uzgodnić sposób powołania arbitrów. W braku uzgodnienia sposobu powołania arbitrów przez strony arbitrów powołuje się w sposób następujący:
  - a) jeżeli sprawa ma być rozpoznawana przez Sąd Polubowny składający się z nieparzystej liczby arbitrów, każda ze stron powołuje równą liczbę arbitrów, a następnie arbitrzy powołują arbitra przewodniczącego (superarbitra);
  - b) jeżeli strona nie powoła arbitra lub arbitrów w terminie miesiąca od dnia otrzymania żądania drugiej strony, aby to uczyniła, lub jeżeli arbitrzy powołani przez strony nie powołali superarbitra w terminie miesiąca od dnia ich powołania, arbitra lub arbitrów lub superarbitra powołuje na wniosek którejkolwiek ze stron sąd powszechny, który byłby właściwy do rozpoznania sprawy;
  - c) jeżeli sprawa ma być rozpoznawana przez jedynego arbitra, a w terminie miesiąca od dnia, w którym jedna ze stron zwróciła się o wspólne powołanie arbitra, strony tego nie uczyniły, arbitra powołuje na wniosek którejkolwiek ze stron sąd powszechny, który byłby właściwy do rozpoznania sprawy;
  - d) jeżeli sprawa ma być rozpoznawana przez Sąd Polubowny składający się z parzystej liczby arbitrów, każda ze stron powołuje równą liczbę arbitrów, a arbitrzy wybierają ze swego grona superarbitra;
6. Strona lub strony mogą powołać także arbitra zastępczego na wypadek śmierci, ustąpienia, odwołania (wygaśnięcia powołania) arbitra przez nie wyznaczonego.
7. Jeżeli według umowy stron arbitra lub superarbitra ma powołać osoba trzecia, która nie dokonała tego w terminie przez strony określonym, a gdy strony tego terminu nie określiły, w terminie miesiąca od dnia wezwania jej, aby to uczyniła, każda ze stron może wystąpić do sądu powszechnego, który byłby właściwy do rozpoznania sprawy z wnioskiem o powołanie arbitra lub superarbitra, chyba że strony postanowiły inaczej.

## **§ 14**

### **Wyłączenie arbitra**

1. Arbiter jest bezstronny, niezależny i pełni swoją funkcję wedle najlepszej wiedzy i umiejętności.
2. Osoba powołana na arbitra składa na piśmie każdej ze stron i pozostałym arbitrom oświadczenie o swojej bezstronności i niezależności. Osoba powołana na arbitra niezwłocznie ujawnia stronom wszystkie okoliczności, które mogłyby wzbudzić wątpliwości co do jej bezstronności lub niezależności.
3. Arbiter może być wyłączony tylko wtedy, gdy zachodzą okoliczności, które budzą uzasadnione wątpliwości co do jego bezstronności lub niezależności, a także wtedy, gdy nie ma kwalifikacji określonych w umowie stron. Wyłączenia arbitra, którego strona sama powołała lub w powołaniu którego uczestniczyła, może ona żądać tylko z przyczyn, o których się dowiedziała po jego powołaniu.
4. Pisemne oświadczenie o nieprzyjęciu funkcji arbiter przekazuje niezwłocznie Prezesowi Sądu Polubownego w celu powtórzenia powołania/wyznaczenia arbitra.
5. Strony mogą określić tryb postępowania o wyłączenie arbitra.
6. Jeżeli strony nie postanowiły inaczej, strona żądająca wyłączenia arbitra powinna w terminie dwóch tygodni od dnia, w którym dowiedziała się o jego powołaniu, lub od dnia, w którym dowiedziała się o zaistnieniu przesłanek do wyłączenia arbitra, zawiadomić o tym na piśmie wszystkich arbitrów powołanych do rozstrzygnięcia sprawy oraz stronę przeciwną. W zawiadomieniu, które powinno być jednocześnie wysłane do wszystkich tych osób, należy wskazać okoliczności uzasadniające żądanie wyłączenia.
7. Jeżeli w terminie dwóch tygodni od dnia, w którym doręczono arbitrowi zawiadomienie o żądaniu jego wyłączenia, arbiter ten sam nie ustąpi lub nie zostanie odwołany na

mocy zgodnych oświadczeń stron złożonych na piśmie, strona żądająca wyłączenia może w terminie następnych dwóch tygodni wystąpić do sądu powszechnego, który byłby właściwy do rozpoznania sprawy, gdyby strony nie dokonały zapisu na sąd polubowny, z wnioskiem o wyłączenie arbitra.

8. Jeżeli arbiter ustępuje lub zostaje odwołany przez strony w związku z żądaniem jego wyłączenia, nie oznacza to samo przez się, że żądanie to było uzasadnione.
9. Wniesienie do sądu powszechnego wniosku o wyłączenie arbitra nie ma wpływu na bieg postępowania przed Sądem Polubownym, chyba że Sąd Polubowny postanowi zawiesić to postępowanie do czasu rozstrzygnięcia takiego wniosku przez sąd powszechny.

## **§ 15**

### **Ustąpienie arbitra, odwołanie arbitra**

1. Arbiter może ustąpić w każdym czasie. Jeżeli ustąpienie nastąpiło bez ważnych powodów, arbiter ponosi odpowiedzialność za wynikłą stąd szkodę.
2. Strony mogą w każdym czasie złożyć zgodne oświadczenie na piśmie o odwołaniu każdego z arbitrów.
3. Na wniosek którejkolwiek ze stron Sąd może odwołać arbitra, jeżeli jest oczywiste, że arbiter nie wykona swych czynności w odpowiednim terminie, lub jeżeli opóźnia się z ich wykonywaniem bez uzasadnionej przyczyny.
4. W razie wygaśnięcia powołania arbitra nowy (zastępczy) arbiter jest powoływany w sposób, który jest przewidziany dla powołania arbitra.
5. Jeżeli ustąpienie lub odwołanie przez strony lub sąd arbitra powołanego przez jedną ze stron miało miejsce dwukrotnie, druga strona może zażądać, aby Sąd wyznaczył nowego (zastępczego) arbitra za stronę przeciwną. Z wnioskiem takim strona może wystąpić w terminie tygodnia od dnia, w którym dowiedziała się, że nowy (zastępczy) arbiter powołany przez stronę przeciwną ustąpił lub został odwołany.

## **§ 16**

### **Skład Orzekający**

1. Skład Orzekający oznacza arbitrów powołanych lub wyznaczonych do rozstrzygnięcia sporu zgodnie z postanowieniami zapisu na sąd polubowny i niniejszego Regulaminu.
2. Jeżeli strony nie postanowią inaczej, Skład Orzekający składa się z trzech arbitrów w tym Przewodniczącego Składu Orzekającego (dalej superarbitra), z zastrzeżeniem § 16 ust. 4.
3. Strony mogą powołać na arbitra wyłącznie osobę wpisaną na Listę Arbitrów.
4. Ze względu na niską wartość przedmiotu sporu Skład Orzekający może składać się z jednego arbitra. O rozstrzygnięciu sporu przez jednego arbitra postanawia Prezes Sądu Polubownego.

## **§ 17**

### **Wyłączenie biegłego, tłumacza, protokolanta**

1. Z przyczyn określonych w § 14 może zostać wyłączony biegły, tłumacz oraz protokolant.
2. O wyłączeniu tych osób decyduje Skład Orzekający postanowieniem.

## **Rozdział IV. Postępowanie polubowne**

### **§ 18**

#### **Wszczęcie postępowania**

1. Wszczęcie postępowania polubownego następuje:
  - a) przez wniesienie pozwu do Sądu Polubownego, albo
  - b) w dniu, w którym pozwanemu doręczono pismo zawierające żądanie rozpoznania sprawy w postępowaniu przed sądem polubownym (wezwanie na arbitraż); wezwanie na arbitraż powinno dokładnie określić strony i przedmiot sporu oraz wskazywać zapis na sąd polubowny, na podstawie którego postępowanie ma być prowadzone, a także zawierać wyznaczenie arbitra, jeżeli należy to do strony, która dokonuje wezwania na arbitraż.
2. W wypadku uchylenia wyroku Sądu Polubownego przez sąd powszechny, ponowne podjęcie postępowania w sprawie następuje na podstawie wniosku jednej ze stron.
3. W razie zawieszenia przed sądem powszechnym postępowania ze skargi o uchylenie wyroku Sądu Polubownego, w celu usunięcia podstaw do jego uchylenia, ponowne podjęcie przez Skład Orzekający postępowania w sprawie następuje na wniosek jednej ze stron.

### **§ 19**

#### **Pozew**

1. Pozew powinien zawierać:
  - a) oznaczenie stron postępowania wraz z podaniem miejsca zamieszkania lub siedziby i adresów stron albo, w przypadku gdy strona jest przedsiębiorcą wpisanym do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej - adres do doręczeń wpisany do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej,
  - b) wskazanie zapisu na sąd polubowny lub inne uzasadnienie właściwości Sądu Polubownego,
  - c) dokładne oznaczenie wartości przedmiotu sporu,
  - d) dokładne określenie żądania wraz z jego uzasadnieniem oraz z powołaniem dowodów na poparcie przytoczonych okoliczności.
2. Pozew może również wskazywać arbitra powołanego przez stronę, zawierać wniosek o rozpoznanie sprawy przez jednego arbitra lub wniosek o wyznaczenie arbitra przez Prezesa Sądu Polubownego.
3. W przypadku ustanowienia pełnomocnika procesowego do pozwu należy załączyć oryginał lub uwierzytelniony odpis pełnomocnictwa wraz z podaniem adresu pełnomocnika.
4. W braku odmiennego uzgodnienia stron pozew może zostać zmieniony lub uzupełniony w toku postępowania, chyba że Skład Orzekający uzna to za niedopuszczalne.
5. Cofnięcie powództwa, bez zrzeczenia się roszczenia, jest skuteczne po wyrażeniu zgody przez drugą stronę, lub gdy nastąpiło przed wyznaczeniem pierwszej rozprawy.
6. Jeżeli powód cofnie powództwo i zrzeknie się roszczenia przed doręczeniem pozwanemu odpisu pozwu, Prezes Sądu Polubownego umarza postępowanie.
7. Przewodniczący Sądu wzywa powoda, aby w określonym terminie 14 dni uzupełnił pozew, jeśli jego treść nie odpowiada wymogom formalnym określonym w niniejszym Regulaminie.
8. W razie nieuzupełnienia pozwu w terminie, pozew nie wywołuje żadnych skutków.
9. W braku wskazania arbitra w pozwie, wzywa się powoda do wyznaczenia arbitra zgodnie z § 13 niniejszego Regulaminu.
10. W razie cofnięcia pozwu jeszcze nieopłaconego sprawę uważa się za niewszczętą.
11. Wartości przedmiotu sporu podaje się w złotych, zaokrąglając w górę do pełnego złotego.

## **§ 20**

### **Opłaty od pozwu**

1. Wniesienie pozwu podlega opłatom: stałemu wpisowi sądowemu oraz opłacie arbitrażowej na zasadach opisanych w niniejszym Regulaminie oraz Załączniku do niego (dalej łącznie: opłaty od pozwu). Opłaty od pozwu uiszcza się najpóźniej z chwilą złożenia pozwu, a do pozwu należy załączyć potwierdzenie ich uiszczenia.
2. W przypadku nieopłacenia pozwu, Prezes Sądu Polubownego wzywa stronę powodową, aby w terminie oznaczonym, nie krótszym niż 14 dni, uiściła opłaty od pozwu.
3. Wysokość wszelkich opłat, w tym opłat od pozwu określa Załącznik nr 1 do niniejszego Regulaminu - „Taryfa opłat za czynności Sądu Polubownego przy Pomorskiej Okręgowej Izbie Architektów” (zwana dalej „Taryfą opłat”).
4. W razie niewniesienia opłat od pozwu i nieuzupełnienia brakujących opłat od pozwu w wyznaczonym zgodnie z ust. 2 terminie, Prezes Sądu Polubownego zarządza zwrot pozwu. Pozew zwrócony nie wywołuje skutków prawnych, jakie przepisy niniejszego Regulaminu lub przepisy Kodeksu Postępowania Cywilnego wiążą z wniesieniem tego rodzaju pozwu.
5. W przypadku ustalenia przez Skład Orzekający podczas pierwszej rozprawy, że wartość przedmiotu sporu nie została prawidłowo podana, Skład Orzekający określa tę wartość i w razie potrzeby zobowiązuje powoda do uiszczenia brakującej części opłat od pozwu pod rygorem zwrotu pozwu.

## **§ 21**

### **Odpowiedź na pozew**

1. Po wszczęciu postępowania i uiszczeniu opłat od pozwu, Prezes Sądu Polubownego doręcza stronie pozwanej pozew wraz z Regulaminem i Listą Arbitrów oraz wzywa ją, aby w terminie oznaczonym, nie krótszym niż 14 dni wniosła odpowiedź na pozew, nadto informuje o wyznaczeniu arbitra przez stronę powodową i wzywa pozwanego do wyznaczenia arbitra.
2. Niewniesienie odpowiedzi na pozew mimo skutecznego doręczenia pozwu nie wstrzymuje postępowania.
3. Po wyznaczeniu arbitrów i superarbitra akta sprawy Prezes Sądu Polubownego przekazuje Składowi Orzekającemu, zakreślając im termin tygodniowy na złożenie oświadczeń o podjęciu się pełnienia funkcji arbitrów w danej sprawie oraz o braku okoliczności uzasadniających ich wyłączenie.
4. O wyznaczeniu Składu Orzekającego Prezes Sądu Polubownego zawiadamia pisemnie strony.

## **§ 22**

### **Pisma w toku postępowania**

1. Wszelkie pisma po doręczeniu pozwanemu odpisu pozwu strony kierują do Sądu w tylu odpisach, ilu arbitrów jest w Składzie Orzekającym.
2. W toku sprawy pełnomocnicy stron doręczają sobie nawzajem bezpośrednio odpisy pism skierowanych do Sądu Polubownego wraz z załącznikami. W treści pisma wniesionego do Sądu Polubownego zamieszcza się oświadczenie o doręczeniu odpisu pisma drugiej stronie albo o jego nadaniu za pośrednictwem operatora świadczącego pocztowe usługi powszechne na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo w zagranicznej placówce pocztowej operatora świadczącego pocztowe usługi powszechne na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej. Pismo niezawierające powyższego oświadczenia podlega zwrotowi bez wzywania do usunięcia tego braku i zostanie uznane za niewniesione.

## **§ 23**

### **Zabezpieczenie roszczenia lub dowodu**

1. Jeżeli strony nie uzgodniły inaczej, Skład Orzekający, na wniosek strony, która uprawdopodobniła dochodzone roszczenie, może postanowić o zastosowaniu takiego sposobu zabezpieczenia roszczenia, który uzna za właściwy ze względu na przedmiot sporu. Uwzględniając wniosek, Skład Orzekający wydaje postanowienie wraz z uzasadnieniem oraz może uzależnić jego wykonanie od złożenia przez stronę stosownego zabezpieczenia.
2. Postanowienie, o którym mowa w ust. 1, podlega wykonaniu po nadaniu mu klauzuli wykonalności przez sąd powszechny i może być przez Skład Orzekający, na wniosek strony, zmienione lub uchylone.
3. Strony mogą zwracać się do sądu powszechnego z wnioskami o zabezpieczenie roszczenia oraz o zabezpieczenie dowodu w związku z toczącym się postępowaniem przed Sądem Polubownym. Strony zobowiązane są do niezwłocznego pisemnego poinformowania Sądu o uzyskanych w ten sposób zabezpieczeniach.
4. Na wniosek strony, Skład Orzekający może postanowić o zabezpieczeniu dowodu, jeśli jest to niezbędne ze względu na okoliczności sprawy. Postanowienie w przedmiocie zabezpieczenia dowodu wymaga uzasadnienia.

## **§ 24**

### **Powództwo wzajemne i zarzut potrącenia**

1. Do czasu zakończenia pierwszego posiedzenia na rozprawie strona pozwana może wytoczyć powództwo wzajemne, jeżeli wzajemne roszczenie pozwanego pozostaje w związku z roszczeniem powoda lub nadaje się do potrącenia, a jego rozpoznanie należy do właściwości Sądu Polubownego.
2. Do pozwu wzajemnego stosuje się odpowiednio postanowienia Regulaminu dotyczące pozwu. Pozew wzajemny podlega rozpoznaniu przez Skład Orzekający ustanowiony dla rozpoznania pozwu głównego.
3. Do czasu zamknięcia rozprawy strona pozwana może podnieść zarzut potrącenia, jeżeli roszczenie pozwanego nadaje się do potrącenia z roszczeniem powoda.

## **§ 25**

### **Dopuszczenie osoby trzeciej do udziału w toczącym się postępowaniu**

1. Dopuszczenie osoby trzeciej do udziału w toczącym się postępowaniu może nastąpić za zgodą stron postępowania oraz strony przystępującej, na podstawie postanowienia Składu Orzekającego.
2. Prezes Sądu Polubownego wzywa osobę wskazaną w postanowieniu Składu Orzekającego, aby w terminie oznaczonym złożyła oświadczenie o przystąpieniu do sprawy w charakterze powoda lub pozwanego oraz uiściła opłatę arbitrażową w wysokości określonej w „Taryfie opłat”. Brak oświadczenia o przystąpieniu do sprawy lub nieuiszczenie opłaty arbitrażowej w ustalonym terminie skutkuje niedopuszczeniem osoby trzeciej do udziału w postępowaniu.
3. Osobie trzeciej nie przysługuje prawo wyboru arbitra.
4. Jeżeli wynik sprawy może mieć wpływ na roszczenia albo sytuację prawną między jedną ze stron a osobą trzecią, strona może, nie później niż w odpowiedzi na pozew, zgłosić wniosek o zawiadomienie tej osoby trzeciej o toczącym się postępowaniu przed Sądem Polubownym, z jednoczesnym wezwaniem jej do wzięcia udziału w postępowaniu w charakterze interwenienta ubocznego.

## **§ 26**

### **Zawieszenie i umorzenie postępowania**

1. Skład Orzekający może zawiesić postępowanie na zgodny wniosek stron lub w uzasadnionych przypadkach z urzędu. Na wniosek strony lub po ustaniu przesłanek uzasadniających zawieszenie postępowania, Skład Orzekający postanowieniem podejmuje zawieszone postępowanie.
2. Zawieszenie lub umorzenie postępowania z pozwu głównego nie tamuje rozpoznania pozwu wzajemnego. Zgodny wniosek stron o zawieszenie postępowania uważa się za wniosek o zawieszenie postępowania z pozwu głównego i wzajemnego, chyba, że z treści wniosku wynika co innego.
3. Sąd umarza postępowanie, gdy:
  - a) wnoszą o to zgodnie strony,
  - b) żadna ze stron w terminie 6 miesięcy od daty wydania postanowienia o zawieszeniu nie złożyła wniosku o podjęcie postępowania zawieszonego na zgodny wniosek stron,
  - c) powód cofnął pozew, chyba, że pozwany się temu sprzeciwił, a Skład Orzekający uznał, że ma on uzasadniony interes w rozstrzygnięciu sporu,
  - d) stwierdził, że dalsze prowadzenie postępowania stało się z innej przyczyny zbędne lub niemożliwe,
  - e) strony zawarły ugodę.
4. Jeżeli wniosek o podjęcie postępowania nie zostanie zgłoszony w ciągu 6 miesięcy od daty postanowienia o zawieszeniu postępowania polubownego na zgodny wniosek stron, sąd wydaje postanowienie o jego umorzeniu.

## **§ 27**

### **Rozprawa**

1. Skład Orzekający rozpoznaje sprawę na rozprawie, chyba że strony uzgodniły, że postępowanie prowadzone będzie bez wyznaczania rozprawy, albo jeżeli strony wyczerpująco przedstawiły okoliczności i dowody istotne dla rozstrzygnięcia. Jednakże Skład Orzekający rozpoznaje sprawę na rozprawie, jeżeli zażąda tego jedna ze stron, które nie uzgodniły, że postępowanie prowadzone będzie bez wyznaczania rozprawy.
2. Rozprawa jest niejawna. Poza stronami i ich pełnomocnikami w rozprawie mogą brać udział jedynie osoby wezwane oraz za zgodą stron i Składu Orzekającego, inne osoby wskazane przez strony, jednak nie więcej niż po jednej wskazanej przez każdą ze stron. Na rozprawie mogą być obecni, poza protokolantem, Prezes Sądu Polubownego oraz Sekretarz Sądu Polubownego.
3. Superarbitr wyznacza termin rozprawy oraz wydaje zarządzenia niezbędne do przygotowania rozprawy, tak aby rozstrzygnięcie sprawy nastąpiło bez zbędnej zwłoki. O terminie i miejscu rozprawy zawiadamia się strony.
4. Rozprawą kieruje superarbitr lub wyznaczony przez niego członek Składu Orzekającego.
5. Nieobecność na rozprawie strony lub jej pełnomocnika, prawidłowo powiadomionych, nie wstrzymuje postępowania, chyba że Skład Orzekający uzna nieobecność za usprawiedliwioną.
6. Skład Orzekający w każdym stadium postępowania może nakłaniać strony do zawarcia ugody.

## **§ 28**

### **Dowody**

1. Skład Orzekający rozstrzyga według własnego przekonania o wnioskach dowodowych stron. Skład Orzekający może w szczególności przeprowadzić dowód z dokumentów, oświadczeń, z przesłuchania świadków, stron, z opinii biegłych, a także wszelkie inne dowody, jakie uzna za niezbędne dla wyjaśnienia sprawy. Sposób i formę

przeprowadzenia dowodów ustala Skład Orzekający. Skład Orzekający nie jest związany przepisami Kodeksu postępowania cywilnego o dowodach.

2. Skład Orzekający ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Skład Orzekający ocenia na tej podstawie, jakie znaczenie nadać odmowie przedstawienia przez stronę dowodu lub przeszkodom stawianym przez nią w jego przeprowadzeniu.
3. W razie potrzeby przeprowadzenia dowodu poza miejscem rozprawy, Skład Orzekający może powierzyć tę czynność jednemu z arbitrów. Strony i ich pełnomocnicy mają prawo brać udział w przeprowadzeniu dowodu przez arbitra wyznaczonego.
4. W razie potrzeby Skład Orzekający może zwrócić się do właściwego sądu powszechnego o przeprowadzenie dowodu lub czynności, której sam nie może wykonać.
5. Sąd może pobierać zaliczki na czynności dowodowe, a w szczególności na opinie biegłych. O zobowiązaniu do wpłacenia zaliczki oraz o jej wysokości decyduje Skład Orzekający. Skład Orzekający może uzależnić przeprowadzenie dowodu od wpłacenia zaliczki.

## **§ 29**

### **Protokoły**

1. Z rozprawy i każdej czynności Składu Orzekającego sporządza się protokół, który podpisuje superarbitr oraz protokolant. Protokolanta wyznacza Prezes Sądu Polubownego.
2. Protokół sporządza się w języku postępowania, chyba że strony postanowią inaczej.
3. Przebieg czynności protokolowanych może zostać utrwalony za pomocą aparatury rejestrującej dźwięk i/lub obraz, o czym należy przed uruchomieniem aparatury uprzedzić wszystkie osoby uczestniczące w czynności.
4. Stronom i ich pełnomocnikom Sąd Polubowny – na ich wniosek – wydaje odpisy protokołów za pokwitowaniem oraz udostępnia możliwość przejrzenia akt sprawy i wykonania fotokopii.
5. Strona może żądać sprostowania lub uzupełnienia protokołu, nie później jednak niż na następnym posiedzeniu, a protokołu rozprawy, na której nastąpiło jej zamknięcie – aż do czasu doręczenia jej wyroku.

## **§ 30**

### **Zamknięcie rozprawy**

1. Superarbitr zamyka rozprawę, gdy Skład Orzekający uzna sprawę za dostatecznie wyjaśnioną lub uzna, że strony miały zapewnioną możliwość przedstawienia twierdzeń i dowodów, które uważają za istotne dla rozstrzygnięcia.
2. Skład Orzekający może otworzyć zamkniętą rozprawę, jeżeli przed wydaniem wyroku, uzna to za konieczne.

## **Rozdział V. Orzeczenia**

## **§ 31**

### **Forma orzeczeń**

1. Skład Orzekający rozstrzyga sprawę wyrokiem.
2. W wypadkach określonych w Regulaminie oraz w innych sprawach niewymagających wydania wyroku, Prezes Sądu Polubownego i Skład Orzekający wydają postanowienia.
3. W toku postępowania w sprawach technicznych i organizacyjnych superarbitr lub członek Składu Orzekającego wyznaczony przez superarbitra wydaje zarządzenia.

## **§ 32**

### **Narada i głosowanie**

1. Narada i głosowanie Sądu odbywają się bez udziału stron. Narada obejmuje dyskusję nad wyrokiem i analizę zgromadzonego materiału dowodowego.
2. Orzeczenia Składu Orzekającego zapadają bezwzględną większością głosów, chyba że zapis wymaga jednomyślności. W braku większości głosów przeważa głos superarbitra. Jeżeli arbiter odmawia udziału w głosowaniu, głosowanie może odbyć się bez jego udziału.
3. Arbiter, który przy głosowaniu nie zgodził się z większością, może zgłosić zdanie odrębne. Zdanie odrębne wymaga odpowiedniej wzmianki na orzeczeniu i złożenia do akt sprawy pisemnego uzasadnienia.
4. Jeżeli przy wydaniu wyroku nie można osiągnąć większości głosów lub jednomyślności co do rozstrzygnięcia o całości lub części przedmiotu sporu, zapis na sąd polubowny w tym zakresie traci moc.

## **§ 33**

### **Wyrok**

1. Wyrok powinien zostać wydany w ciągu miesiąca od zamknięcia rozprawy. Prezes Sądu Polubownego może z urzędu, bądź na wniosek superarbitra, przedłużyć powyższy termin na czas oznaczony, jeśli jest to niezbędne ze względu na zawiłość lub inne okoliczności sprawy.
2. W przypadku odmowy podpisania wyroku przez Arbitra który odmówił wzięcia udziału w głosowaniu Prezes Sadu umieszcza stosowna notatkę o zaistnieniu wyżej opisanego faktu na wyroku.
3. Wyrok Sądu Polubownego powinien zawierać:
  - a) oznaczenie arbitrów i stron oraz datę i miejsce wydania wyroku,
  - b) oznaczenie zapisu na sąd polubowny, na podstawie którego wyrok wydano,
  - c) rozstrzygnięcie o wszystkich żądaniach pozwu oraz o żądaniach zgłoszonych w toku postępowania wraz z uzasadnieniem obejmującym motywy rozstrzygnięcia,
  - d) na wniosek strony – rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów postępowania oraz kosztów zastępstwa procesowego jednego pełnomocnika, stosownie do przedstawionego przez stronę spisu kosztów i nakładu pracy, do maksymalnej wysokości połowy opłaty arbitrażowej w sprawie, nie więcej jednak niż 100.000,00 złotych lub równowartości tej kwoty wyrażonej w innej walucie, ustalonej w oparciu o średni kurs waluty polskiej do innych walut, ogłaszany przez Narodowy Bank Polski w dniu poprzedzającym jej zasądzenie,
  - e) podpisy arbitrów, którzy go wydali lub podpisy większości arbitrów z podaniem przyczyny braku pozostałych podpisów,
  - f) pieczęć.
4. Wyrok zawiera także rozstrzygnięcie o kosztach przejazdów i pobytu arbitra działającego poza miejscem jego zamieszkania, które obciążają stronę wskazującą danego arbitra i rozliczane są w ramach zaliczki pobieranej przez sąd od tej strony na wydatki związane z postępowaniem polubownym.
5. Wyrok jest doręczany stronom z urzędu.

## **§ 34**

### **Orzeczenie w wypadku ugody**

1. Jeżeli po dokonaniu wyboru superarbitra strony zawrą ugodę, Skład Orzekający:
  - a) wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania,
  - b) na wniosek stron nadaje ugodzie formę wyroku.
2. Osnowa ugody zawartej przed Sądem powinna zostać wciągnięta do protokołu i stwierdzona podpisami stron.

## **§ 35**

### **Sprostowanie, wykładnia i uzupełnienie wyroku**

1. W terminie 2 tygodni od dnia otrzymania wyroku, jeżeli strony nie uzgodniły innego terminu:
  - a) każda ze stron może, po zawiadomieniu drugiej strony, zwrócić się do Sądu Polubownego o sprostowanie w tekście wyroku niedokładności, błędów pisarskich albo rachunkowych lub innych oczywistych omyłek;
  - b) każda ze stron może, po zawiadomieniu drugiej strony, zwrócić się do Sądu Polubownego o rozstrzygnięcie wątpliwości co do treści wyroku.
2. Jeżeli Sąd Polubowny uzna wniosek za uzasadniony, dokonuje sprostowania lub wykładni wyroku w terminie 2 tygodni od dnia otrzymania wniosku. Wykładnia stanowi integralną część wyroku.
3. W terminie miesiąca od dnia wydania wyroku Sąd Polubowny może z urzędu sprostować błędy pisarskie albo rachunkowe lub inne oczywiste omyłki. O dokonanym sprostowaniu Sąd Polubowny zawiadamia strony.
4. Jeżeli strony nie postanowiły inaczej, każda z nich może, po zawiadomieniu drugiej strony, zwrócić się do Sądu Polubownego w terminie miesiąca od dnia otrzymania wyroku z wnioskiem o jego uzupełnienie co do żądań zgłoszonych w postępowaniu, o których Sąd Polubowny nie orzekł w wyroku. Po rozpoznaniu wniosku Sąd Polubowny wydaje wyrok uzupełniający w terminie do dwóch miesięcy od dnia złożenia wniosku.

## **§ 36**

### **Wyrok częściowy, wyrok wstępny**

1. Sąd Polubowny może wydać wyrok częściowy, jeżeli tylko część żądania lub niektóre z żądań pozwu lub pozwu wzajemnego są dostatecznie wyjaśnione do rozstrzygnięcia. Co do pozostałej części roszczenia zawiesza postępowanie z urzędu do czasu przedstawienia przez strony dowodów pozwalających na ostateczne rozstrzygnięcie.
2. Sąd uznając roszczenie za usprawiedliwione, może wydać wyrok wstępny tylko co do samej zasady, co do spornej zaś wysokości żądania - zarządzić dalszą rozprawę, bądź jej odroczenie.

## **§ 37**

### **Postanowienia i zarządzenia**

Na postanowienia i zarządzenia wydane w toku postępowania nie przysługuje zażalenie.

## **§ 38**

### **Postępowanie po wydaniu wyroku**

1. Postępowanie przed Sądem Polubownym jest jednoinstancyjne.
2. Po wydaniu wyroku i doręczeniu go stronom akta sprawy wraz z oryginałem wyroku Sąd Polubowny składa w sądzie powszechnym właściwym do rozpoznania sprawy.
3. Wyrok Sądu Polubownego może zostać uchylony przez sąd powszechny wyłącznie w postępowaniu wszczętym na skutek wniesienia skargi o jego uchylenie, zgodnie z przepisami Kodeksu Postępowania Cywilnego.

## **§ 39**

### **Wykonalność wyroku Sądu Polubownego**

1. Wyrok Sądu Polubownego lub ugoda przed nim zawarta mają moc prawną na równi z wyrokiem sądu powszechnego lub ugodą zawartą przed sądem powszechnym po ich uznaniu przez sąd powszechny albo po stwierdzeniu przez sąd powszechny ich wykonalności.

2. O uznaniu albo stwierdzeniu wykonalności wyroku Sądu Polubownego lub ugody przed tym Sądem zawartej sąd powszechny orzeka na wniosek strony na zasadach określony w Kodeksie Postępowania Cywilnego.

## **Rozdział VI. Postępowanie pojednawcze**

### **§ 40**

#### **Wszczęcie postępowania mediacyjnego**

1. Przed wniesieniem pozwu strona sporu może zwrócić się do Sądu Polubownego z wnioskiem o przeprowadzenie postępowania pojednawczego zmierzającego do ugodowego zakończenia sporu przedstawionego we wniosku.
2. Sąd Polubowny na wniosek strony przeprowadza postępowanie pojednawcze bez względu na istnienie ważnego zapisu na sąd polubowny, także jeżeli sprawa ma charakter niemajątkowy, a związana jest z wykonywaniem samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie.
3. Wniosek o przeprowadzenie postępowania pojednawczego powinien zawierać:
  - a) wskazanie stron postępowania pojednawczego oraz ich adresów,
  - b) oznaczenie przedmiotu sporu oraz jego wartości w sprawie majątkowej,
  - c) określenie stanowiska wraz z jego uzasadnieniem,
  - d) podpis,
  - e) dokumenty, na podstawie których strona składa wniosek.
4. Wniosek może zawierać wskazanie mediatora. Wniosek o wszczęcie postępowania pojednawczego może zostać złożony wspólnie przez strony z zachowaniem wymogów określonych w ust. 1 - 3 niniejszego paragrafu.

### **§ 41**

#### **Wniesienie opłaty mediacyjnej oraz wezwanie drugiej strony**

1. Prezes Sądu Polubownego wzywa wnioskodawcę, aby w terminie oznaczonym, nie dłuższym niż dwa tygodnie, uiścił połowę opłaty mediacyjnej w wysokości określonej w „Taryfie opłat”, a jeżeli wniosek nie odpowiada wymaganiom określonym w § 40 ust. 3 – uzupełnił jego braki.
2. Po uiszczeniu opłat przez wnioskodawcę, Prezes Sądu Polubownego doręcza drugiej stronie wniosek i wzywa ją do złożenia oświadczenia o wyrażeniu zgody na udział w postępowaniu mediacyjnym oraz do uiszczenia połowy opłaty mediacyjnej, w terminie oznaczonym, nie dłuższym niż dwa tygodnie.
3. Jeżeli druga strona nie wyraziła zgody na przeprowadzenie postępowania mediacyjnego, zwraca się wnioskodawcy wpłaconą przez niego opłatę mediacyjną.

### **§ 42**

#### **Mediator**

1. Po wyrażeniu przez drugą stronę sporu zgody na postępowanie mediacyjne i po wpłaceniu przez nią połowy opłaty mediacyjnej, Prezes Sądu Polubownego wzywa strony do powołania mediatora, w terminie nie dłuższym niż trzy tygodnie, przysyłając im jednocześnie Listę Mediatorów.
2. W braku powołania mediatora przez strony lub braku mediatorów stałych na liście Sądu Polubownego mediatora wyznacza Prezes Sądu Polubownego spośród osób wpisanych na Listę Mediatorów lub powołuje mediatora „ad hoc”.
3. Przepisy niniejszego Regulaminu dotyczące arbitrów, stosuje się odpowiednio do mediatora.

### **§ 43**

#### **Postępowanie mediacyjne**

1. Po otrzymaniu od stron akt dotyczących sporu, mediator organizuje spotkanie mediacyjne, na którym wysłuchuje strony i przedstawia stronom propozycje polubownego uregulowania sporu.
2. Przed spotkaniem mediacyjnym lub w trakcie jego trwania, mediator może porozumiewać się ze stronami wspólnie, lub z każdą z osobna, nakłaniając je do zawarcia ugody.
3. Przebieg postępowania pojednawczego jest poufny. Mediator nie może ujawnić żadnych wiadomości, które powziął w wyniku przeprowadzenia mediacji.
4. W razie niezawarcia ugody w wyniku postępowania pojednawczego strony nie mogą powoływać się na jakiekolwiek oświadczenia, wyjaśnienia i propozycje złożone przez nie w trakcie postępowania pojednawczego, o ile strony zgodnie nie postanowią inaczej.

### **§ 44**

#### **Zakończenie postępowania mediacyjnego**

1. Jeżeli strony wyrażą zgodę na zawarcie ugody, mediator sporządza protokół, zawierający warunki i ośnowę ugody. Postępowanie mediacyjne kończy się podpisaniem protokołu przez strony i mediatora.
2. Jeżeli mediacja nie doprowadzi do zawarcia przez strony ugody, postępowanie mediacyjne zostaje zakończone złożeniem przez mediatora do akt sprawy w Sądzie Polubownym oświadczenia na piśmie stwierdzającego, że do ugody nie doszło. Uzasadnienia oświadczenia nie sporządza się.

### **§ 45**

#### **Nadanie ugodzie formy wyroku**

1. Na zgodny wniosek stron o nadanie ugodzie zawartej w postępowaniu mediacyjnym formy wyroku Sądu Polubownego, Prezes Sądu Polubownego wyznacza mediatora superarbitrem uprawnionym jednoosobowo do wydania wyroku.
2. Do wyroku wydanego w wyniku postępowania mediacyjnego, stosuje się odpowiednio przepisy Regulaminu o wyroku Sądu Polubownego.

**Załącznik: TARYFA OPŁAT ZA CZYNNOŚCI SADU POLUBOWNEGO przy Pomorskiej Okręgowej Izbie Architektów RP**

**Załącznik nr 1 do  
REGULAMINU  
Sądu Polubownego przy Pomorskiej Okręgowej Izbie Architektów  
Rzeczypospolitej Polskiej**

**TARYFA OPŁAT ZA CZYNNOŚCI SĄDU POLUBOWNEGO  
przy Pomorskiej Okręgowej Izbie Architektów RP**

**§ 1 - Przedmiot regulacji i zasady płatności**

1. Taryfa opłat za czynności Sądu Polubownego przy Pomorskiej Okręgowej Izbie Architektów RP określa stawki (wysokość), sposób uiszczania oraz zwrotu wszelkich opłat wnoszonych przez strony w postępowaniu przed Sądem Polubownym.
2. Wszelkie opłaty, koszty i zaliczki pobierane przez Sąd Polubowny podlegają uiszczeniu na rachunek bankowy Pomorskiej Okręgowej Izby Architektów RP lub na rachunek bankowy wskazany w wezwaniu do uiszczenia opłaty.
3. Koszty związane z postępowaniem przed Sądem Polubownym obciążają Strony postępowania.

**§ 2 – Rodzaje opłat pobieranych w postępowaniu**

1. Sąd Polubowny pobiera:
  - a) Wpis sądowy,
  - b) Opłatę arbitrażową,
  - c) Opłatę mediacyjną,
  - d) Opłatę kancelaryjną,
  - e) Zaliczki na wydatki Sądu.
2. Wpis sądowy i opłata arbitrażowa łącznie nazywane są opłatami od pozwu.

**§ 3 - Opłaty od pozwu**

1. Powód oraz pozwany wnoszący powództwo wzajemne lub podnoszący zarzut potrącenia zobowiązani są uiścić wpis sądowy oraz opłatę arbitrażową.
2. Od dopuszczonej do postępowania osoby trzeciej pobierana jest połowa opłat od pozwu.
3. Sąd zwraca całość opłat od pozwu, gdy strona cofnęła pozew przed powołaniem Składu Orzekającego.
4. Sąd zwraca połowę opłat od pozwu, gdy:
  - a) nastąpiło pełne uznanie roszczenia przed powołaniem Składu Orzekającego,
  - b) strony zawarły ugodę na rozprawie,
  - c) Skład Orzekający stwierdził brak właściwości Sądu Polubownego.

**§ 4 – Wpis sądowy**

1. Przed rozpoczęciem postępowania przed Sądem Polubownym strona wnioskująca o wszczęcie postępowania jest obowiązana do uiszczenia wpisu sądowego. Wpis sądowy jest jednorazową opłatą pobieraną od pozwu lub pozwu wzajemnego.
2. Wpis sądowy nie podlega zwrotowi, chyba że co innego wynika wprost z niniejszej Taryfy opłat.
3. Wpis sądowy w sprawach o prawa majątkowe pobiera się w następującej wysokości:
  - a) Przy wartości przedmiotu sporu do 20.000,00 zł (lub równowartości) – 1.000,00 zł,
  - b) Przy wartości przedmiotu sporu od 20.001,00 zł do 50.000,00 zł (lub równowartości) – 2.000,00 zł,
  - c) Przy wartości przedmiotu sporu od 50.001,00 zł do 75.000,00 zł (lub równowartości) – 3.000,00 zł,

- d) Przy wartości przedmiotu sporu od 75.001,00 zł do 100.000,00 zł (lub równowartości) – 4.000,00 zł,
  - e) Przy wartości przedmiotu sporu od 100.001,00 zł (lub równowartości) – 5.000,00 zł.
4. Wpis sądowy w sprawach o prawa niemajątkowe wynosi jedną czwartą przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto opublikowanego przez Główny Urząd Statystyczny dla kwartału poprzedzającego kwartał wniesienia pisma podlegającego opłacie.
  5. Wpis sądowy nie podlega ponownemu uiszczeniu w przypadku rozpoznawania sprawy na skutek uchylenia wyroku Sądu Polubownego.
  6. Wpis sądowy przeznaczony jest w całości na działalność Sądu Polubownego i pokrycie kosztów obsługi sekretariatu.

#### **§ 5 – Opłata arbitrażowa**

1. Przed rozpoczęciem postępowania przed Sądem Polubownym powód, strona wnosząca powództwo wzajemne oraz osoba podnosząca zarzut potrącenia przed Sądem Polubownym jest obowiązana do uiszczenia opłaty arbitrażowej.
2. Opłata arbitrażowa nie podlega zwrotowi, chyba że co innego wynika wprost z niniejszej Taryfy opłat.
3. Opłata arbitrażowa w sprawach o prawa majątkowe wynosi 5% wartości przedmiotu sporu, nie mniej jednak niż 1.500,00 zł (lub równowartość) i nie więcej niż 200.000,00 zł.
4. Opłata arbitrażowa w sprawach o prawa niemajątkowe jest stała i wynosi jedną czwartą przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto opublikowanego przez Główny Urząd Statystyczny dla kwartału poprzedzającego kwartał wniesienia pisma podlegającego opłacie.
5. Opłata arbitrażowa przeznaczona jest w całości na wynagrodzenie arbitrów oraz działalność Sądu Polubownego.

#### **§ 6 – Opłata mediacyjna**

1. Wszczęcie postępowania pojednawczego wymaga uiszczenia opłaty mediacyjnej, na zasadach określonych w Regulaminie.
2. Wysokość opłaty mediacyjnej w sprawach o prawa majątkowe wynosi 2% wartości przedmiotu sporu, ale nie mniej niż 2.000,00 zł.
3. Opłata mediacyjna w sprawach o prawa niemajątkowe jest stała i wynosi jedną czwartą przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto opublikowanego przez Główny Urząd Statystyczny dla kwartału poprzedzającego kwartał wniesienia pisma podlegającego opłacie.

#### **§ 7 – Opłata kancelaryjna**

1. Za sporządzone na wniosek strony odpisy lub kserokopie z akt sprawy pobiera się opłatę kancelaryjną w wysokości 6 zł za każdą stronę dokumentu.
2. Wydanie odpisów lub kserokopii następuje po uiszczeniu opłaty.

#### **§ 8 - Zaliczki na wydatki sądu**

1. Strona, która wniosła o podjęcie czynności połączonej z wydatkami, obowiązana jest złożyć zaliczkę na ich pokrycie. W razie podjęcia czynności przez Sąd Polubowny z urzędu, postanawia on jednocześnie o tym, która ze stron zobowiązana jest do uiszczenia zaliczki na wydatek związany z podejmowaną czynnością.
2. Sąd Polubowny oznaczy wysokość zaliczki i termin jej złożenia. Brak wpływu zaliczki w oznaczonym terminie zwalnia Sąd od podjęcia tej czynności.

#### **§ 9 – Wielość podmiotów**

Pismo wnoszone przez kilka osób podlega jednemu wpisowi. Jeżeli jednak przedmiotem sprawy są roszczenia lub zobowiązania jednego rodzaju i oparte na jednakowej podstawie faktycznej i prawnej oraz możliwe jest rozpoznanie łączne, każdy współuczestnik uiszcza

koszty sądowe oddzielnie, stosownie do wartości swojego roszczenia lub zobowiązania.

#### **§ 10 – Zwolnienie od opłat**

1. W uzasadnionych przypadkach Prezes Sądu Polubownego może zwolnić stronę od opłat w całości lub w części.
2. Postanowienie o zwolnieniu oraz o odmowie zwolnienia od opłat nie podlega zaskarżeniu.

#### **§ 11 - Wynagrodzenie arbitrów**

1. Arbitrzy występujący w postępowaniu przed Sądem Polubownym, Sekretarz Sądu oraz członkowie Prezydium Sądu wykonują swoje obowiązki za wynagrodzeniem.
2. Wynagrodzenie każdego z arbitrów Składu Orzekającego oraz Sekretarza Sądu wynosi po 15 % pobranej przez Sąd Polubowny opłaty arbitrażowej, za wyjątkiem Przewodniczącego Składu Orzekającego (superarbitra), którego wynagrodzenie wynosi 20 % pobranej przez Sąd Polubowny opłaty arbitrażowej. Wynagrodzenie członków Prezydium Sądu wynosi odpowiednio po 5 % pobranej przez Sąd Polubowny opłaty arbitrażowej.
3. W przypadku rozpoznania sprawy w składzie jednego arbitra, jego wynagrodzenie wynosi 50% pobranej przez Sąd Polubowny opłaty arbitrażowej.
4. W przypadku nieuczestniczenia arbitra w całym postępowaniu przed Sądem Polubownym z powodu wygaśnięcia funkcji arbitra jego udział w części opłaty arbitrażowej przeznaczonych na wynagrodzenia arbitrów określa Prezes Sądu Polubownego, biorąc pod uwagę nakład pracy wszystkich arbitrów Składu Orzekającego oraz przyczyny wygaśnięcia funkcji arbitra.
5. Pozostałe po wypłacie wynagrodzeń określonych w punktach 2 i 3 środki z opłaty arbitrażowej, będą przeznaczone na działalność statutową Pomorskiej Okręgowej Izby Architektów Rzeczypospolitej Polskiej.